

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЂА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2023. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 5:
ПОСЛОВНО ПРАВО И ПОРЕЗИ

I – ТЕСТ ПИТАЊА

1. У пореску основицу ПДВ-а код промета добара и услуга урачунавају се:

- a) акциза, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ-а
- b) износи камата које је продавац, односно давалац услуга обрачунао на износ који је купац дуговао, ако се из уговора или друге документације о уплатама може утврдити који се дио уплата односи на камате
- c) сви споредни трошкови које обвезник обрачунава примаоцу добара и услуга (провизије, трошкови пакирања, превоза, осигурања и други ванредни трошкови које испоручилац обрачунава купцу)
- d) попусти и друга умањења цијене, који се примаоцу добара или услуга дају на фактури најкасније у моменту извршења промета добара или услуга

2. Законом о порезу на доходак уређено је да се порез на доходак не плаћа на:

- a) стипендије ученика и студената на редовном школовању а највише до износа од 75% просјечне нето плате у Републици Српској односно Федерацији Босне и Херцеговине, према посљедњем објављеном податку надлежног органа за статистику
- b) коришћење службеног возила у приватне сврхе
- c) отпремнину приликом престанка радног односа исплаћену у складу са прописом којим се уређују радни односи
- d) једнократну помоћ за санацију штете настале као посљедица елементарних непогода коју послодавац исплаћује запосленом до висине утврђене посебним прописима

3. Уколико након спроведеног ликвидационог поступка, те намирења трошкова поступка и свих повјерилаца, преостане одређени дио имовине пословног субјекта, тај остатак се расподјељује:

- a) власницима капитала пословног субјекта сразмјерно учешћу у власништву
- b) Пореској управи
- c) ликвидационом управнику
- d) Управи за индиректно опорезивање

4. Сходно Закону о царинској политици Босне и Херцеговине, када је за утврђивање царинске вриједности неопходно да се износ у инострану валуту прерачуна у валуту Босне и Херцеговине, страна валута се прерачунава у валуту Босне и Херцеговине према важећем средњем и дневном курсу који објављује:
- Европска банка за обнову и развој
 - Европска инвестициона банка
 - Међународни монетарни фонд
 - Централна банка Босне и Херцеговине
5. Банкарском гаранцијом се обавезује банка према примаоцу гаранције (кориснику) да ће му, за случај да му треће лице не испуни обавезу о доспјелости, измирити обавезу ако буду испуњени услови наведени у гаранцији. Ако друга банка потврди обавезу из гаранције, корисник може своје захтјеве из гаранције поднијети било банци која је издала гаранцију, било оној која ју је потврдила и у том случају потврда гаранције се назива:
- надгаранција
 - хипергаранција
 - супергаранција
 - дупла гаранција
6. Према одредбама Закона о привредним друштвима, привредна друштва се могу организовати у правној форми:
- ортачког друштва
 - микрокредитног друштва
 - командитног друштва
 - друштва рачуновођа и ревизора
7. Пореске стопе којима се обрачунава ПДВ у Босни и Херцеговини су:
- јединствена стопа од 17%
 - основна стопа од 17%, снижена стопа од 5% и стопа на луксузна добра од 25%
 - основна стопа од 17% и стопа на извоз од 0%
 - основна стопа од 17% и посебна стопа на основне животне намирнице од 7%
8. Сходно Закону о облигационим односима, уговором о продаји обавезује се продавац да пренесе на купца право својине на продату ствар и да му је у ту сврху преда, а купац се обавезује да:
- преузме ствар без плаћања цијене у новцу
 - плати цијену у новцу и преузме ствар
 - да плати цијену у новцу без преузимања ствари
 - изврши трампу са другом одговарајућом ствари исте врсте и истог квалитета

9. Сходно Закону о стечају, сматра се да је стечајни дужник платежно неспособан ако:

- a) 30 дана непрекидно не измирује своје доспјеле новчане обавезе и ако је рачун стечајног дужника блокиран 30 дана непрекидно
- b) 60 дана непрекидно не измирује своје доспјеле новчане обавезе и ако је рачун стечајног дужника блокиран 60 дана непрекидно
- c) 90 дана непрекидно не измирује своје доспјеле новчане обавезе и ако је рачун стечајног дужника блокиран 90 дана непрекидно
- d) 120 дана непрекидно не измирује своје доспјеле новчане обавезе и ако је рачун стечајног дужника блокиран 120 дана непрекидно

10. Од плаћања акциза ослобођени су сљедећи акцизни производи:

- a) производи који се извозе
- b) безалкохолна пића
- c) биогорива и биотечности
- d) производи који се испоручују у бесцаринске продавнице ради продаје путницима који одлазе у иностранство

11. Код акционарских друштава, одлуку о избору спољног ревизора доноси:

- a) Скупштина
- b) Надзорни одбор
- c) Управа
- d) Одбор за ревизију

12. Према Закону о привредним друштвима Реп. Српске, новчани дио основног капитала друштва са ограниченом одговорношћу износи најмање:

- a) 1 КМ
- b) 10 КМ
- c) 100 КМ
- d) 1.000 КМ

13. Према Закону о ПДВ-у у БиХ, нултом стопом опорезује се:

- a) промет непокретне имовине
- b) промет финансијских услуга
- c) увоз добара
- d) извоз добара

- 14. Порески обвезник је од добављача добио фактуру за укупан износ од 23.400 КМ (20.000 КМ плус ПДВ од 3.400 КМ), од чега се набавка горива за камионе односи на износ 10.000 КМ (не рачунајући ПДВ), до набавке горива за путничка возила износ од 4.000 КМ (не рачунајући ПДВ), до резервних делова за камионе износ од 2.000 КМ (не рачунајући ПДВ), а на резервним деловима за путничка возила износ од 4.000 КМ (без ПДВ-а). Опорезива особа има право да одбије улазни ПДВ у износу:**
- a) 340 КМ
 - b) 1.700 КМ
 - c) 2.040 КМ
 - d) 3.400 КМ
- 15. Друштво ХУ д.о.о. порезни је обвезник индиректних пореза из БиХ који по основу уговора о закупу издаје зграду са припадајућим земљиштем. Зграда је смјештена на подручју БиХ, а закуподавац је друштво из Словеније. Уговором је дефинисана закупнина од 10.000 ЕУР мјесечно (без припадајућих индиректних пореза ако постоје). Друштво ХУ д.о.о. ће на мјесечној фактури за закуп производне хале:**
- a) исказати припадајући износ ПДВ-а по стопи од 17%
 - b) неће исказати износ ПДВ-а јер су такве услуге ослобођене од опорезивања
 - c) неће исказати износ ПДВ-а јер се такве услуге сматрају извозом
 - d) неће исказати износ ПДВ-а јер се такве услуге опорезују према мјесту примаоца услуге (што је у конкретном случају Словенија)
- 16. Према прописима о опорезивању дохотка, при утврђивању опорезивог дохотка приходи и расходи утврђују се према начелу благајне. Изузетно, начело благајне не односи се на:**
- a) издатке за набавку дуготрајне имовине
 - b) издатке за набавку сировина и материјала
 - c) издатке за плате запослених
 - d) издатке за обавезне доприносе власника самосталне дјелатности
- 17. Према Закону о порезу на доходак Реп. Српске, годишњи порез малог предузетника:**
- a) обрачунава се по стопи од 2% на укупно остварени приход
 - b) обрачунава се по стопи од 5% на укупно остварени приход
 - c) не може бити мањи од 600 КМ
 - d) не може бити већи од 6.000 КМ

18. Књигу удјела дужно је устројити и водити:

- a) друштво са неограниченом солидарном одговорношћу
- b) друштво са ограниченом одговорношћу
- c) командитно друштво
- d) акционарско друштво

19. Друштво ХУ д.о.о. из БиХ врши исплату дивиденде, односно удјела у добити у износу од 500.000 КМ матичном друштву ЗХ д.о.о. из Словеније (100% власнички удјел), с којом Босна и Херцеговина има ратификован Међународни уговор о избјегавању двоструког опорезивања. Приликом исплате удјела у добити друштво ХУ д.о.о. из БиХ::

- a) нема обавезу обрачуна и обуставе пореза по одбитку јер је на снази међународни уговор о избјегавању двоструког опорезивања
- b) нема обавезу обрачуна и обуставе пореза по одбитку јер су исплате дивиденди неопорезиве према закону о порезу на добит
- c) има обавезу обрачунати и обуставити порез по одбитку у износу од 50.000 КМ
- d) има обавезу обрачунати и обуставити порез по одбитку у износу од 25.000 КМ

20. Према законима о порезу на добит у БиХ, порески непризнатим расходима сматрају:

- a) новчане казне које изриче надлежни орган
- b) исправка вриједности појединачних потраживања од особа којима се истовремено дугује
- c) донације, поклони и прилози политичким странкама и организацијама
- d) расходи настали на име евидентирања залиха у износима исказаним примјеном методе просјечне набавне цијене

II – ЗАДАЦИ И ЕСЕЈИ

Есеј број 1 – Објасните суштину правног института прокуре (овлашћења за заступање) сааспекта Закона о привредним друштвима (појам, издавање и врсте, потписивање, престанак, регистрација).

ОДГОВОР:

Есеј број 2. – Пореска основица ПДВ-а код промета добара и услуга (законско одређење пореске основице, обухват пореске основице, обавезе обвезника код накнадне измјене пореске основице). (15 бодова)

ОДГОВОР:

Задатак број 1

Привредно друштво, које је ПДВ обвезник, набавило је 5 истих путничких аутомобила за обављање *рент-а-цар* дјелатности. Аутомобили су, заједно са ПДВ-ом, имали набавну вриједност по 34.412 КМ. После 2 године рада управа је одлучила да због нерентабилности пословања више не обавља дјелатност изнајмљивања аутомобила. Од купљених 5 аутомобила 2 су остављена за сопствене потребе руководства, док су 3 продата по тржишној цијени за укупан износ од 75.705 КМ. Који износ улазног пореза се треба исправити за путничке аутомобиле који су остављени за потребе друштва и који износ излазног пореза ће се исказати у фактурама за продате аутомобиле?

РЈЕШЕЊЕ:

Задатак број 2

Самостално предузетник (дјелатност обрта) који се бави пружањем услуга у грађевинарству у пореској (2022.) години је фактурисао услуге у вриједности од 234.000 КМ (са ПДВ-ом). У истој пореској години је наплатио 187.200 КМ фактурисаних услуга (са ПДВ-ом).

Обрачунате мјесечне бруто плате износе 10.900 КМ, али су плате исплаћене само за период И.-Х. 2022. године. Трошкови материјала и инвентара фактурисани су од добављача у износу од 46.800 КМ (са ПДВ-ом), док је од тог износа плаћено 35.100 КМ. Услуге коопераната су износиле 17.550 КМ (са ПДВ-ом) и оне су у цијелости плаћене. Други трошкови који се признају у пореској пријави нису исказани.

Стопа пореза на доходак од самосталне дјелатности износи 10%.

- а) Утврдите износ опорезивог дохотка / пореског губитка који ће самостални предузетник исказати у пореској пријави за 2022. годину? (10 бодова)**
- б) Израчунајте износ мјесечне аконтације пореза на доходак (за 2023. годину) коју ће самостални предузетник исказати у пореској пријави за 2022. годину? (5 бодова)**

РЈЕШЕЊЕ:

